

اصفهان سراسر پوشیده از برف بود. پنجاه روز یک ریز برق می‌بارید، هر کوچ و بروز مملو از برق و بیخ شده بود، هوایی به شدت سرد و زمهریر، بر تمام شهر سایه افکنده بود.

مدرسه علمیه باقریه هم سفیدپوش شده بود.

از حجره‌اش بیرون آمد، رو به روی حجره کوهی از برق جمع شده بود، نگاهی به حجره‌های مدرسه کرد، همه خالی بودند؛ اکثر طلبه‌ها به خاطر سرمای شدید به روستا هایشان برگشته بودند. آن روز پدرش با هزار رنج و مشقت، خودش را از روستا به مدرسه رسانده بود و قصد داشت، او را با خود به روستا برگرداند، سرما و یختندان پدرش را هم زمین گیر کرد بود.

پدر با دیدن آن همه سرما و تنهایی پسر با عصبانیت و ناراحتی به او گفت: «الآن که درس و مباحثه تعطیل است و دیگر کسی در مدرسه باقی نمانده چرا به روستا بر نمی‌گردد؟!»

اما او که عاشق درس و مدرسه بود و شدت سرما ذره‌ای از گرمایی عشق او نمی‌کاست؛ سرشن را پایین انداخت و گفت: «چشم، هرچه شما بفرمایید فردا صبح، آفتاب زده یا نزد وسائل را جمع می‌کنم و با شما به آبادی بر می‌گردیم.» کم کم شب فرا رسید سرما حجره کمتر از سرما بیرون نبود، کرسی هم گرمایی نداشت؛ زغال‌های مدرسه تمام شده بود. به هم شکل باید کنار پدرش دراز می‌کشید؛ اما مگر از شدت سرما امکان خوابیدن وجود داشت؛ شب از نیمه گذشته بود و نیسم سردی می‌وزید، غم و اندوهی دلش را گرفت، چرا که باید از درس و مدرسانش جدا می‌شد. در همین حین ناگهان صدای در زدن بلند شده اعتایی نکرد، باز دوم هم صدایی آمد، باز هم اعتایی

حکایت از سرمه

صفحه ۱۷

ما بی صاحب نیستیم!

دور مدرسه حتی اثربی از قدم‌های او هم نیافت. انگار اصلاً هیچ رفت و آمدی در آن حوالی نشده بود. دیگر با اطمینان می‌دانست که آن شخص، همان یوسف زهراء است؛ زانوهایش شل شده بود، توان راه رفتن نداشت، روی برق‌ها نشست و های‌های گرده کرد.

وقتی به حجره‌اش برگشت دست پرد همان جایی که آقا فرموده بود شمعی بیا کرد و آن را روشن کرد، پول هارا روی کرسی ریخت پدرش که بیار شده بود، پرسید: این پول‌ها پیست؟ چرا گریه کرد؟ حیدرعلی همه ماجرا را برای پدرش تعریف کرد، پدرش هم با چشم‌های اشک آلود گفت: «خوش‌آش سعادت تو به خدمت آقا رسیده‌ای.»

صبح شد، پدرش در صحنه مدرسه قدم می‌زد که ناگهان در مدرسه را زدند، پدر در مدرسه را باز کرد، شخصی با باری از زغال در آستانه در بود، سلام و احوال پرسی کرد، مرد گفت: «دیشب خیلی سرد بود. شما حتماً خیلی ازبیت شدید» پدر گفت: «آری! تا نیمه شب چه اتفاقی رخ داد؟»

تعجب گفت: «مگر در نیمه شب چه اتفاقی رخ داد؟»

پدر گفت: «پسرم شمعی روشن کرد و تا صبح اصلاً احساس سرما نکردیم.»

مرد گفت: «به حق چیزهای نشنیده‌ای خلاصه من این بار زغال را برای طلبه‌های مدرسه آورده‌ام، گمان می‌کنم تا پایان زمستان براشان کافی باشد.» زغال‌ها را داخل مدرسه گذاشت و خدا حافظی کرد و رفت.

پدر حیدرعلی هم آماده برگشتن به روستا شد هنگام خدا حافظی به

پرسش گفت: «همین جایمان و مشغول درس باش که تا چنین صاحب

مهریانی دارید هیچ ناراحتی و غمی نخواهیم داشت.»

برگرفته از عقیری الحسان، ج ۲، ص ۱۰۳ با توضیح و تفسیر

نکرد، باز سوم صدا شدیدتر شد، به ناچار از حجره‌اش بیرون رفت، به طرف در مدرسه حرکت کرد، تا زانوهایش در برق فرو می‌رفت، با خودش می‌گفت این وقت شب، توی این سرما چه کسی ممکن است باشد؟!

پشت در که رسید پرسید: کیستی؟

غیریه گفت: «آقا حیدرعلی مدرس! با شما کار دارم» دست و پایش لرزید و به خودش گفت: «این وقت شب، توی این سرما و برق، نه چراغی نه کرسی، نه غذایی، با این مهمان آشنا چه کنی؟» در مدرسه را باز کرد؛ اما با وجودی که چراغ در مدرسه خاموش بود، همه جا روشن و نورانی شد. طوری که حتی متواتس لباس غیریه را به وضوح ببیند، جذابیت و نورانیت چهره‌نشناسان به حدی بود که تا چند لحظه خیره خیره فقط به صورتش نگریست و اصلاً سوز آن شب سرد را احساس نکرد.

سلام گفت، ناشناس نیز در کمال مهربانی پاسخش را داد و سپس دستش را پیش آورد و مقدار زیادی سکه‌های دو قرانی توی دستش گذاشت و گفت: «فردا صبح هم برای شما زغال می‌آورند. اعتقاد شما باید پیشتر از این‌ها باشد، به پدرتان بگویید؛ این قدر عصبانیت نباش، ما بی صاحب نیستیم.» گرما و نور همه فضای مدرسه را گرفته بود، انگار از سرما هیچ خبری نبود.

حیدرعلی گفت: خب حالا بفرمایید داخل، پدرم تقصیر ندارد چون که زغال نداشتبیم و هوا خیلی سرد بود، ناراحت شد، شما بپخشید.

ناشناس گفت: «آن شمع که در تاقجه حجره‌تان استه، روشن کنید.» انگار از همه چیز و همه جا خبر